



ที่ อบ ๐๐๑๘/ว ๖๗๑๓

ศาลากลางจังหวัดอุบลราชธานี  
ถนนแจ้งสนิท อบ ๓๔๐๐๐

๓๑๐ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล”  
เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการที่ได้รับการอนุมัติฯ

จำนวน ๓ กิจกรรม/โครงการ

จังหวัดอุบลราชธานี ได้รับแจ้งจัดสรรงบประมาณจากกรมการพัฒนาชุมชน เพื่อดำเนินงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” จำนวน ๕ กิจกรรม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประยุกต์สู่การปฏิบัติรูปแบบโคก หนอง นา โมเดล ด้วยการพัฒนาพื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบ “โคก หนอง นา โมเดล” ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับตำบลและระดับครัวเรือน และเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชนผ่านการสร้างงานสร้างรายได้ ให้แก่เกษตรกร แรงงาน และบัณฑิตจบใหม่ กลุ่มแรงงานที่อพยพกลับท้องถิ่นและชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

เพื่อให้การดำเนินโครงการฯ เป็นไปตามแนวทางการดำเนินกิจกรรมของกรมฯ จึงขอให้อำเภอดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้อำเภอจัดทำรายละเอียดประกอบค่าใช้จ่ายแนบท้ายและแผนปฏิบัติการส่งจังหวัดฯ ภายในวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๔

๒. ดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณและดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้าง ตามระเบียบราชการ

๓. การใช้จ่ายงบประมาณตามโครงการ/กิจกรรม มอบอำนาจให้นายอำเภอดำเนินการตามคำสั่งจังหวัดอุบลราชธานี ที่ ๗/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒ มกราคม พ.ศ.๒๕๖๓ เรื่อง การมอบอำนาจ ให้แก่รองผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดอุบลราชธานี นายอำเภอ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลทั่วไป ผู้อำนวยการโรงพยาบาลอำเภอ/ชุมชนสาธารณสุข และผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลปฏิบัติราชการแทน ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี และระเบียบราชการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามโครงการที่ได้รับการอนุมัติ

๔. การยืมเงินเพื่อดำเนินโครงการ/กิจกรรม ให้อำเภอดำเนินการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ.๒๕๖๒ และส่งใช้เงินยืมภายใน ๓๐ วันตามข้อ ๖๕ (๓) ห้ามยืมซ้ำซ้อนในขณะยังไม่ส่งใช้เงินยืมเต็ม

๕. กำชับให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนถือปฏิบัติในการบริหารการใช้จ่ายงบประมาณ ตามหลักความโปร่งใส เป็นธรรม ประหยัด ทันเวลาและมีประสิทธิภาพ ให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ และบันทึกผลการดำเนินงานในระบบ Budget and Project (BPM) ทันทีหลังจากดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม เสร็จเรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด

กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชน

โทร/โทรสาร ๐๔๕-๓๔๖๒๘

เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้  
ภายในปี ๒๕๖๕

(นายสุภชาติ วิฑูรย์)

ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี



Change for Good

การจัดสรรงบประมาณ ตามฐานข้อมูลกลุ่มเป้าหมายผู้เข้าร่วมโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ "โคก หนอง นา โมเดล" พื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบ ขนาดไม่น้อยกว่า ๑๕ ไร่/ตำบล และระดับครัวเรือน ขนาด ๑ ไร่ และ ๓ ไร่ จังหวัดอุบลราชธานี (รายแปลง) ดำเนินการระดับอำเภอ ตารางการจัดสรรงบประมาณ รายแปลง อำเภอสามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้จาก QR CORD ด้านล่าง



แหล่งงบประมาณ : เงินกู้เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจของสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

เลขที่โครงการ

๑๒๐ / 2564

ชื่อโครงการ

โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” จังหวัดอุบลราชธานี

กิจกรรมที่ 2

สร้างพื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Community Lab Model for quality of life : CLM) ระดับตำบล และพัฒนาพื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life : HLM) ระดับครัวเรือน

หน่วยงานรับผิดชอบ

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด/สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ

## 1. หลักการและเหตุผล

สถานการณ์ของประเทศไทยในปัจจุบัน ต้องเผชิญกับผลกระทบจากวิกฤตการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งส่งผลกระทบต่อถึงวิกฤตทางด้านเศรษฐกิจ ด้านการสาธารณสุขด้านการคมนาคมและอื่น ๆ ส่งผลให้เกิดวิกฤตทางสังคมขนาดหนักไปทั่วทั้งโลก จากรายงานของ McKinsey & Company (March 26, 2020) จะส่งผลให้โลกมีผลผลิต (Productivity) ลดลงถึง 30% นั้นหมายถึงโลกจะขาดอาหารและเศรษฐกิจจะมีการเติบโตลดลง - 1.5% ของ World GDP อีกทั้งวิกฤตด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งเรื่องภัยแล้งและน้ำท่วมที่คาดว่าจะมีความรุนแรงขึ้นทั้งในเชิงความผันผวน ความถี่ และขอบเขตที่กว้างมากขึ้น ซึ่งจะสร้างความเสียหายต่อชีวิตและโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นทำให้เศรษฐกิจฐานราก (Local Economy) ของประเทศเกิดความเสียหายเพิ่มปัญหาความยากจน และความเหลื่อมล้ำทางสังคม ตลอดจนระบบการผลิตทางการเกษตรที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกับความมั่นคงด้านอาหารและน้ำ ขณะที่ระบบนิเวศต่าง ๆ มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง และมีแนวโน้มที่จะสูญเสียความสามารถในการรองรับความต้องการมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทางออกของประเทศไทยในการรอดพ้นวิกฤตและเกิดการพัฒนายั่งยืน ได้ถูกกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580 และนโยบายรัฐบาลที่จะสืบสาน รักษา ต่อยอด และพัฒนาประเทศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร กระทรวงมหาดไทย มอบหมายให้กรมการพัฒนาชุมชน น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลัก ในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน เน้นประชาชนเป็นศูนย์กลาง โดยการพัฒนาคนให้พึ่งตนเอง มีความเป็นเจ้าของและบริหารจัดการโดยชุมชน พัฒนาหมู่บ้านหรือชุมชนให้มีวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงและเป็นสังคม “อยู่เย็นเป็นสุข” ทั้งนี้ กรมการพัฒนาชุมชน ร่วมกับมูลนิธิสิริกรรมธรรมชาติ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และภาคีเครือข่ายภาคส่วนต่าง ๆ ทั้ง 7 ภาค ได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงลงสู่การปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอน ตามกลไกการขับเคลื่อนสืบสานศาสตร์พระราชาเพื่อการปฏิรูปประเทศ โดยใช้หมู่บ้านเป็นฐานของการพัฒนา มุ่งสร้างภูมิคุ้มกันให้ทุกครัวเรือน และพัฒนาคนให้มีความรู้และปรับตัวให้สามารถดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข มีอาชีพ สร้างรายได้ ท่ามกลางวิกฤตโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ด้วยการจัดทำโครงการที่ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาและน้อมนำเอาแนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริกว่า 40 ทฤษฎีที่ทรงพระราชทานไว้ให้ในการแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมมาประยุกต์กับแนวคิดการพัฒนาพื้นที่และการออกแบบเชิงภูมิสังคมไทย เพื่อการพึ่งตนเองและรองรับภัยพิบัติ ในรูปแบบ “โคก หนอง นา โมเดล” สร้างการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้เหมาะสมกับหมู่บ้านในภูมิสังคมต่าง ๆ ผ่านการทำงานในรูปแบบการจ้างงานและการร่วมกัน ลงแรงด้วยการสนับสนุนวัสดุพื้นฐานและงบประมาณ และบูรณาการการทำงานจากภาคีภาคส่วนต่างๆ เพื่อสร้างงานสร้างรายได้ให้กับครัวเรือนและชุมชนที่เข้าร่วมโครงการในระดับพื้นฐาน ดำเนินการสร้าง

/ของจังหวัด...

ของจังหวัดอุบลราชธานี (1) พื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Community Lab Model for quality of life : CLM) ระดับตำบล จำนวน 177 ตำบล แยกเป็น ขนาดพื้นที่ 10 ไร่ จำนวน 1 พื้นที่ และพื้นที่ 15 ไร่ จำนวน 68 พื้นที่ รวมพื้นที่ไม่น้อยกว่า 1,030 ไร่ และให้การสนับสนุนเพื่อพัฒนา (2) พื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life : HLM) ระดับครัวเรือน จำนวนทั้งสิ้น 3,892 ครัวเรือน ขนาดพื้นที่ไม่เกิน 3 ไร่/ครัวเรือน รวมพื้นที่ไม่เกิน 8,314 ไร่ และ (3) บูรณาการร่วมพัฒนาพื้นที่ระดับตำบล เพื่อการบริหารจัดการน้ำขั้นพื้นฐานที่เหมาะสมกับภูมิสังคมตามแนวพระราชดำริ 10 วิธี เชื่อมโยงกับพื้นที่ปฏิบัติการโครงการฯ จากนั้นพัฒนาสู่ระดับก้าวหน้า โดยการดำเนินการส่งเสริมการสร้างมาตรฐานผลผลิต การแปรรูปและการตลาดตามมาตรฐานอินทรีย์วิถีไทย และยกระดับชุมชนทั้ง 68 ตำบล ให้สามารถ (1) แก้ไขวิกฤตด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศ (2) เสริมสร้างความสามัคคีและสร้างเสริมสุขภาพให้แข็งแรงผ่านการทำกิจกรรมพัฒนาพื้นที่ร่วมกัน (3) สร้างระบบเกษตรกรรมยั่งยืนที่ผลิตอาหารปลอดภัยจากสารเคมีและผลิตสมุนไพรต่าง ๆ เพื่อยกระดับอาหารให้เป็นยาที่สามารถสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคต่างๆ อีกทั้งยัง (4) เพิ่มการจัดการให้กักเก็บน้ำฝนที่ตกในพื้นที่ได้เพียงพอต่อการเพาะปลูกและการดำรงชีวิตช่วยแก้ปัญหาภัยแล้งและน้ำท่วม (5) เพิ่มพื้นที่ป่าที่ช่วยฟอกอากาศที่บริสุทธิ์และช่วยกักเก็บคาร์บอนในชั้นบรรยากาศลดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 (6) เก็บรักษาและฟื้นฟูหน้าดินด้วยการเก็บตะกอนดินในพื้นที่ ช่วยสร้างความสมดุลของระบบนิเวศใน ดิน น้ำ และป่า (7) เพิ่มความหลากหลายให้กับพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิตทั้งพืชและสัตว์ ที่สำคัญยังช่วยชุมชนได้ ทั้งนี้ การดำเนินการพัฒนาสู่ระดับก้าวหน้า ในระยะที่ 2 มีแผนดำเนินการส่งเสริมในระดับชุมชนให้รวมตัวกันจัดตั้งกลุ่มเป็นกลุ่มอาชีพเพื่อสร้างวิสาหกิจชุมชน ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการสร้าง ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และสนับสนุนกระบวนการผลิต ด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนให้วิสาหกิจชุมชน สามารถพัฒนายกระดับมุ่งไปสู่การจัดตั้งบริษัทวิสาหกิจเพื่อสังคมในระดับตำบล เพื่อพัฒนาศักยภาพการเพิ่มผลผลิตต่างๆ ที่ได้จากในพื้นที่ดำเนินการ เพิ่มมูลค่าด้วยการแปรรูป ขยายตลาดการท่องเที่ยวชุมชน ฯลฯ และสร้างงานวิจัยชุมชนเพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์หรือค้นหาลักษณะของชุมชน การสร้างนวัตกรรมที่เหมาะสมกับ ภูมิสังคมของชุมชน สร้างการจัดการความรู้ในมิติการพึ่งตนเองด้านครู คลัง ช่าง หมอ ของชุมชน ร่วมกับ สถาบันการศึกษาในพื้นที่ชุมชนทั่วประเทศ ให้ได้ผลการดำเนินงานที่สามารถนำไปต่อยอดให้กับวิสาหกิจชุมชน ในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน การเพิ่มมูลค่าผลผลิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากของชุมชน รวมทั้ง สร้างการสื่อสารสังคมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมในระดับชุมชนระดับตำบล ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ระดับประเทศ และระดับนานาชาติ เรื่อง การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy: SEP) ในรูปแบบการทำงานตามศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถี ชีวิตของประชาชนให้บรรลุตามเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) (SEP for SDGs) ในรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ ที่เข้าถึงคนได้ทุกระดับและทุกวัย ผ่านการดำเนินงานโครงการ ในทุกพื้นที่เพื่อสื่อสารวิธีการแก้ไขวิกฤตตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยการสร้างตัวอย่าง ความสำเร็จที่เริ่มต้นจากการพัฒนาคนให้โลกได้รับรู้อย่างแพร่หลาย ซึ่งการขับเคลื่อนตามกระบวนการ ทั้ง 2 ระยะจะเป็นการ (8) เตรียมความพร้อมให้ชุมชนมีความสามารถในการพึ่งตนเองในเรื่องของน้ำ อาหาร และพลังงานทดแทนสร้างภูมิคุ้มกันชุมชนต่อสภาพปัจจุบันที่โลกกำลังเผชิญกับวิกฤตความเปลี่ยนแปลงของสภาพ ภูมิอากาศและภัยพิบัติธรรมชาติอย่างรุนแรง วิกฤตทางด้านโรคระบาด วิกฤตทางด้านความอดอยาก และวิกฤต ความขัดแย้งของสงครามเศรษฐกิจหรือสงครามรูปแบบต่างๆ ในอนาคต เพื่อให้การดำเนินงานขับเคลื่อนไป ตามกระบวนการ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุบลราชธานี จึงได้ดำเนินการจัดกิจกรรมที่ 2 สร้างพื้นที่เรียนรู้ชุมชน ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Community Lab Model for quality of life : CLM) ระดับตำบล และพัฒนาพื้นที่ ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life : HLM) ระดับครัวเรือน โดยดำเนินการระดับอำเภอ

## 2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประยุกต์สู่การปฏิบัติในรูปแบบ โคก หนอง นา โมเดล

2.2 เพื่อพัฒนาพื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบ “โคก หนอง นา โมเดล” ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับตำบล และระดับครัวเรือน

## 3. กลุ่มเป้าหมาย

1. พื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Community Lab Model for quality of life: CLM) ระดับตำบล จำนวน 68 ครัวเรือน/แปลง แบ่งเป็น พื้นที่ 10 ไร่ จำนวน 1 ครัวเรือน/แปลง และ พื้นที่ 15 ไร่ จำนวน 67 ครัวเรือน/แปลง

2. พื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต จำนวน 3,892 ครัวเรือน แบ่งเป็น พื้นที่ 1 ไร่ จำนวน 1,681 ครัวเรือน/แปลง และ พื้นที่ 3 ไร่ จำนวน 2,211 ครัวเรือน/แปลง

## 4. ขั้นตอน/วิธีการดำเนินงาน

**กิจกรรมที่ 2.1** สร้างพื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Community Lab Model for quality of life : CLM) ระดับตำบล

1. จังหวัด/อำเภอ ดำเนินการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ (ที่ไม่ใช่ครุภัณฑ์) สำหรับจัดทำฐานเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องเหมาะสมกับพื้นที่ เช่น วัสดุอุปกรณ์สำหรับบำรุงดิน เป็นต้น

2. จังหวัด/อำเภอ สนับสนุนการจัดทำสื่อการเรียนรู้ในพื้นที่ เช่น ป้าย สื่อ คลิปวิดีโอ เพื่อการเรียนรู้ เป็นต้น เพื่อใช้ถ่ายทอดความรู้สู่ประชาชน

3. พัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้เอื้อต่อการใช้งาน ด้วยการนำศาสตร์พระราชาและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่ด้านการฟื้นฟูดิน ด้านการบริหารจัดการน้ำ ด้านการใช้ประโยชน์ป่า 3 อย่าง เพื่อประโยชน์ 4 อย่าง

4. ขับเคลื่อนกิจกรรมในพื้นที่ต้นแบบให้เกิดความต่อเนื่อง เกิดประโยชน์ต่อชุมชน โดยการร่วมกับภาคีเครือข่ายการพัฒนา

5. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด และสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ และกองบัญชาการกองทัพไทย สรุปรายงานผลการดำเนินงาน

**กิจกรรมที่ 2.2** พัฒนาพื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life : HLM) ระดับครัวเรือน

### วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน :

1. อำเภอ นำแบบแปลนสร้างพื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life : HLM) ระดับครัวเรือน ที่ได้จากการฝึกอบรม “หลักสูตรการพัฒนากสิกรรมสู่ระบบเศรษฐกิจพอเพียง รูปแบบ โคก หนอง นา โมเดล” และมีการออกแบบร่วมกันระหว่างครัวเรือนเจ้าของพื้นที่ ภาคีเครือข่าย และช่างออกแบบในพื้นที่ มาใช้วางแผน ออกแบบการปรับปรุงกายภาพพื้นที่ตามแบบมาตรฐาน โคก หนอง นา โมเดล ที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด

2. อำเภอ ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง สร้างพื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life : HLM) ระดับครัวเรือน ตามจำนวนพื้นที่ที่จังหวัดได้รับจัดสรร โดยดำเนินการปรับพื้นที่ตามแบบมาตรฐาน โคก หนอง นา โมเดล ที่ได้จากข้อ 1 แบ่งการดำเนินการ ดังนี้

2.1 ดำเนินการปรับปรุงรูปแบบแปลงที่ดิน (ขุด ปรับแต่ง ทำคลองไส้ไก่ โคก หนอง นา หลุมขนมครก ฯลฯ ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมตามภูมิสังคม)

- พื้นที่ 1 ไร่ ปริมาตรดินขุด 1,500 ลบ.ม.

- พื้นที่ 3 ไร่ ปริมาตรดินขุด 4,000 ลบ.ม.

2.2 ดำเนินการปรับปรุง พัฒนาสภาพแวดล้อมพื้นที่ตามแบบมาตรฐาน โคก หนอง นา โมเดล ที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด

3. พัฒนาพื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้เอื้อต่อการใช้งาน ด้วยการนำ ศาสตร์พระราชาและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่ด้านการฟื้นฟูดิน ด้านการบริหารจัดการน้ำ ด้านการใช้ประโยชน์ป่า 3 อย่าง เพื่อประโยชน์ 4 อย่าง

4. ขับเคลื่อนกิจกรรมในพื้นที่ต้นแบบให้เกิดความต่อเนื่องเกิดประโยชน์ต่อชุมชน โดยร่วมกับ ภาควิชาเครือข่ายการพัฒนา

5. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอสรุปรายงานผลการดำเนินงาน

5. ระยะเวลาดำเนินการ เดือนมกราคม – เมษายน พ.ศ.2564

6. สถานที่ดำเนินการ :

6.1 พื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Community Lab Model for quality of life : CLM) ระดับตำบล จำนวน 68 แปลง

6.2 พื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life : HLM) ระดับครัวเรือน จำนวน 3,892 แปลง

7. งบประมาณ จำนวน 309,325,200 บาท (สามร้อยเก้าล้านสามแสนสองหมื่นห้าพันสองร้อยบาทถ้วน) แยกเป็น

7.1 กิจกรรมที่ 2.1 งบดำเนินงาน จำนวน 3,400,000 บาท (สามล้านสี่แสนบาทถ้วน) แยกเป็น

7.1.1 พื้นที่เป้าหมาย พื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Community Lab Model for quality of life :CLM) ระดับตำบล ประเภท 10 ไร่ จำนวน 1 แปลงๆ ละ 50,000 บาท (ห้าหมื่นบาทถ้วน)

7.1.2 พื้นที่เป้าหมาย พื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Community Lab Model for quality of life :CLM) ระดับตำบล ประเภท 15 ไร่ จำนวน 67 แปลงๆ ละ 50,000 บาท (ห้าหมื่นบาทถ้วน) เป็นเงิน 3,350,000 บาท (สามล้านสามแสนห้าหมื่นบาทถ้วน)

7.2 กิจกรรมที่ 2.2 งบลงทุน จำนวน 305,925,200 บาท (สามร้อยห้าล้านเก้าแสนสองหมื่นห้าพันสองร้อยบาทถ้วน)

7.2.1 พื้นที่เป้าหมาย พื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life :HLM) ระดับครัวเรือน ประเภท 1 ไร่ จำนวน 1,681 แปลงๆ ละ 45,200 บาท เป็นเงิน 75,981,200 บาท (เจ็ดสิบล้านเก้าแสนแปดหมื่นหนึ่งพันสองร้อยบาทถ้วน)

7.2.2 พื้นที่เป้าหมาย พื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life :HLM) ระดับครัวเรือน ประเภท 3 ไร่ จำนวน 2,211 แปลงๆ ละ 104,000 บาท เป็นเงิน 229,944,000 บาท (สองร้อยยี่สิบเก้าล้านเก้าแสนสี่หมื่นสี่พันบาทถ้วน)

### 8. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. พื้นที่ทำกิน พื้นที่อยู่อาศัยของประชาชน พื้นที่ของภาคเอกชน หรือพื้นที่ครอบครอง/พื้นที่สาธารณประโยชน์ได้รับการพัฒนาเป็นพื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Community Lab Model for quality of life : CLM) ในระดับตำบล

2. พื้นที่ทำกิน พื้นที่อยู่อาศัยของประชาชน พื้นที่ของภาคเอกชน หรือพื้นที่ครอบครอง/พื้นที่สาธารณประโยชน์ได้รับการพัฒนาเป็นพื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life : HLM) ระดับครัวเรือน

### 9. ตัวชี้วัด

1. เกิดพื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Community Lab Model for quality of life : CLM) ในระดับตำบล จำนวน 68 แห่ง

2. เกิดพื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life : HLM) ระดับครัวเรือน ขนาดพื้นที่ไม่เกิน 3 ไร่ จำนวน 3,892 แห่ง

ผู้เสนอโครงการ สร้างพื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Community Lab Model or quality of life : CLM) ระดับตำบล และพัฒนาพื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life : HLM) ระดับครัวเรือน .....

ลงชื่อ

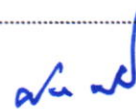


(นายคมกริช ชินชนะ)

พัฒนาการจังหวัดอุบลราชธานี

ผู้เห็นชอบโครงการ สร้างพื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Community Lab Model or quality of life : CLM) ระดับตำบล และพัฒนาพื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life : HLM) ระดับครัวเรือน .....

ลงชื่อ

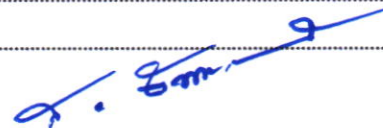


( )

ตำแหน่ง

ผู้อนุมัติโครงการ สร้างพื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Community Lab Model or quality of life : CLM) ระดับตำบล และพัฒนาพื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life : HLM) ระดับครัวเรือน .....

ลงชื่อ



( นายสฤษดิ์ วิฑูรย์ )

ตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี

ทะเบียนการจัดสรรงบประมาณตามโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ "โคก หนอง นา โมเดล"

พื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบ ขนาดไม่น้อยกว่า 15 ไร่/ตำบล และระดับครัวเรือน ขนาด 1 ไร่ และ 3 ไร่ จังหวัดอุบลราชธานี

พื้นที่เป้าหมายดำเนินโครงการ		กิจกรรมที่ 2 สร้างพื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (CLM) ระดับตำบล และพัฒนาคุณภาพชีวิต (HLM) ระดับครัวเรือน										รวมงบประมาณทั้งสิ้น
		ดำเนินการระดับอำเภอ (เดือนกันยายน 2563-เมษายน 2563)										
		HLM เป้าหมาย (แปลง)					รวมงบประมาณ	CLM เป้าหมาย (แปลง)				
ที่	อำเภอ	1 ไร่	งบลงทุน	3 ไร่	งบลงทุน	10 ไร่		งบดำเนินงาน	15 ไร่	งบดำเนินงาน		
1	กุดข้าวปุ้น	5	226,000	5	520,000	746,000					-	746,000
2	เขมราฐ	1	45,200	22	2,288,000	2,333,200	1	50,000	3	150,000	200,000	2,533,200
3	เขื่องใน	21	949,200	30	3,120,000	4,069,200			3	150,000	150,000	4,219,200
4	โขงเจียม	18	813,600	-	-	813,600				-	-	813,600
5	ดอนมดแดง	-	-	2	208,000	208,000				-	-	208,000
6	เดชอุดม	328	14,825,600	473	49,192,000	64,017,600			7	350,000	350,000	64,367,600
7	ตระการพืชผล	560	25,312,000	617	64,168,000	89,480,000			13	650,000	650,000	90,130,000
8	ตาลชุม	19	858,800	-	-	858,800			2	100,000	100,000	958,800
9	ทุ่งศรีอุดม	44	1,988,800	56	5,824,000	7,812,800			4	200,000	200,000	8,012,800
10	นาจะหลวย	16	723,200	16	1,664,000	2,387,200			2	100,000	100,000	2,487,200
11	นาตาล	82	3,706,400	38	3,952,000	7,658,400			3	150,000	150,000	7,808,400
12	นาเยี่ย	1	45,200	24	2,496,000	2,541,200			3	150,000	150,000	2,691,200
13	น้ำขุ่น	86	3,887,200	201	20,904,000	24,791,200			3	150,000	150,000	24,941,200
14	น้ำยืน	9	406,800	8	832,000	1,238,800			6	300,000	300,000	1,538,800
15	บุณฑริก	63	2,847,600	125	13,000,000	15,847,600			1	50,000	50,000	15,897,600
16	พิบูลมังสาหาร	43	1,943,600	53	5,512,000	7,455,600			2	100,000	100,000	7,555,600
17	โพธิ์ไทร	8	361,600	38	3,952,000	4,313,600			3	150,000	150,000	4,463,600
18	ม่วงสามสิบ	184	8,316,800	223	23,192,000	31,508,800			5	250,000	250,000	31,758,800
19	เมืองอุบลราชธานี	13	587,600	33	3,432,000	4,019,600			1	50,000	50,000	4,069,600
20	วารินชำราบ	-	-	5	520,000	520,000				-	-	520,000
21	ศรีเมืองใหม่	1	45,200	10	1,040,000	1,085,200			1	50,000	50,000	1,135,200
22	สว่างวีระวงศ์	68	3,073,600	51	5,304,000	8,377,600			2	100,000	100,000	8,477,600
23	สำโรง	-	-	1	104,000	104,000			2	100,000	100,000	204,000
24	สิรินธร	107	4,836,400	168	17,472,000	22,308,400			1	50,000	50,000	22,358,400
25	เหล่าเสือโก้ก	4	180,800	12	1,248,000	1,428,800				-	-	1,428,800
รวม		1,681	75,981,200	2,211	229,944,000	305,925,200	1	50,000	67	3,350,000	3,400,000	309,325,200

แหล่งงบประมาณ : เงินกู้เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจของสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

เลขที่โครงการ

๑๒๑ / 2564

ชื่อโครงการ

โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่  
ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” จังหวัดอุบลราชธานี

กิจกรรมที่ 4

กระตุ้นการบริโภคภาคครัวเรือนและเอกชน ผ่านกิจกรรมการพัฒนาและสนับสนุน  
พื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for  
quality of life : HLM) ระดับครัวเรือน

หน่วยงานรับผิดชอบ

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุบลราชธานี /สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ

## 1. หลักการและเหตุผล

สถานการณ์ของประเทศไทยในปัจจุบัน ต้องเผชิญกับผลกระทบจากวิกฤตการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งส่งผลกระทบต่อถึงวิกฤตทางด้านเศรษฐกิจ ด้านการสาธารณสุขด้านการคมนาคมและอื่น ๆ ส่งผลให้เกิดวิกฤตทางสังคมขนาดหนักไปทั่วทั้งโลก จากรายงานของ McKinsey & Company (March 26, 2020) จะส่งผลให้โลกมีผลผลิต (Productivity) ลดลงถึง 30% นั่นหมายถึงโลกจะขาดอาหารและเศรษฐกิจจะมีการเติบโตลดลง - 1.5% ของ World GDP อีกทั้งวิกฤตด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งเรื่องภัยแล้งและน้ำท่วมที่คาดว่าจะมีความรุนแรงขึ้นทั้งในเชิงความผันผวน ความถี่ และขอบเขตที่กว้างมากขึ้น ซึ่งจะสร้างความเสียหายต่อชีวิตและโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นทำให้เศรษฐกิจฐานราก (Local Economy) ของประเทศเกิดความเสียหายเพิ่มปัญหาความยากจน และความเหลื่อมล้ำทางสังคม ตลอดจนระบบการผลิตทางการเกษตรที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกับความมั่นคงด้านอาหารและน้ำ ขณะที่ระบบนิเวศต่าง ๆ มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง และมีแนวโน้มที่จะสูญเสียความสามารถในการรองรับความต้องการมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทางออกของประเทศไทยในการรอดพ้นวิกฤตและเกิดการพัฒนายั่งยืน ได้ถูกกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580 และนโยบายรัฐบาลที่จะสืบสาน รักษา ต่อยอด และพัฒนาประเทศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร กระทรวงมหาดไทย มอบหมายให้กรมการพัฒนาชุมชน น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลัก ในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน เน้นประชาชนเป็นศูนย์กลาง โดยการพัฒนาคนให้พึ่งตนเอง มีความเป็นเจ้าของและบริหารจัดการโดยชุมชน พัฒนาหมู่บ้านหรือชุมชนให้มีวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงและเป็นสังคม “อยู่เย็นเป็นสุข” ทั้งนี้ กรมการพัฒนาชุมชน ร่วมกับมูลนิธิสิริกรรมธรรมชาติ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และภาคีเครือข่ายภาคส่วนต่าง ๆ ทั้ง 7 ภาค ได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงลงสู่การปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอน ตามกลไกการขับเคลื่อนสืบสานศาสตร์พระราชาเพื่อการปฏิรูปประเทศ โดยใช้หมู่บ้านเป็นฐานของการพัฒนา มุ่งสร้างภูมิคุ้มกันให้ทุกครัวเรือน และพัฒนาคนให้มีความรู้และปรับตัวให้สามารถดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข มีอาชีพ สร้างรายได้ ท่ามกลางวิกฤตโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ด้วยการจัดทำโครงการที่ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาและน้อมนำเอาแนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริกว่า 40 ทฤษฎีที่ทรงพระราชทานไว้ให้ในการแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมมาประยุกต์กับแนวคิดการพัฒนาพื้นที่และการออกแบบเชิงภูมิสังคมไทย เพื่อการพึ่งตนเองและรองรับภัยพิบัติ ในรูปแบบ “โคก หนอง นา โมเดล” สร้างการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้เหมาะสมกับหมู่บ้านในภูมิสังคมต่าง ๆ ผ่านการทำงานในรูปแบบการจ้างงานและการร่วมกัน ลงแรงด้วยการสนับสนุนวัสดุพื้นฐานและงบประมาณ และบูรณาการการทำงานจากภาคีภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสร้างงานสร้างรายได้ให้กับครัวเรือนและชุมชนที่เข้าร่วมโครงการในระดับพื้นฐาน ดำเนินการสร้าง

/ของจังหวัด...

ของจังหวัดอุบลราชธานี (1) พื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Community Lab Model for quality of life : CLM) ระดับตำบล จำนวน 177 ตำบล แยกเป็น ขนาดพื้นที่ 10 ไร่ จำนวน 1 พื้นที่ และพื้นที่ 15 ไร่ จำนวน 68 พื้นที่ รวมพื้นที่ไม่น้อยกว่า 1,030 ไร่ และให้การสนับสนุนเพื่อพัฒนา (2) พื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life : HLM) ระดับครัวเรือน จำนวนทั้งสิ้น 3,892 ครัวเรือน ขนาดพื้นที่ไม่เกิน 3 ไร่/ครัวเรือน รวมพื้นที่ไม่เกิน 8,314 ไร่ และ (3) บูรณาการร่วมพัฒนาพื้นที่ระดับตำบล เพื่อการบริหารจัดการน้ำขั้นพื้นฐานที่เหมาะสมกับภูมิสังคมตามแนวพระราชดำริ 10 วิธี เชื่อมโยงกับพื้นที่ปฏิบัติการโครงการฯ จากนั้นพัฒนาสู่ระดับก้าวหน้า โดยการดำเนินการส่งเสริมการสร้างมาตรฐานผลผลิต การแปรรูปและการตลาดตามมาตรฐานอินทรีย์วิถีไทย และยกระดับชุมชนทั้ง 68 ตำบล ให้สามารถ (1) แก้ไขวิกฤตด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศ (2) เสริมสร้างความสามัคคีและสร้างเสริมสุขภาพให้แข็งแรงผ่านการทำกิจกรรมพัฒนาพื้นที่ร่วมกัน (3) สร้างระบบเกษตรกรรมยั่งยืนที่ผลิตอาหารปลอดภัยจากสารเคมีและผลิตสมุนไพรต่าง ๆ เพื่อยกระดับอาหารให้เป็นยาที่สามารถสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคต่างๆ อีกทั้งยัง (4) เพิ่มการจัดการให้กักเก็บน้ำฝนที่ตกในพื้นที่ได้เพียงพอต่อการเพาะปลูกและการดำรงชีวิตช่วยแก้ปัญหาภัยแล้งและน้ำท่วม (5) เพิ่มพื้นที่ป่าที่ช่วยฟอกอากาศที่บริสุทธิ์และช่วยกักเก็บคาร์บอนในชั้นบรรยากาศลดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 (6) เก็บรักษาและฟื้นฟูหน้าดินด้วยการเก็บตะกอนดินในพื้นที่ ช่วยสร้างความสมดุลของระบบนิเวศใน ดิน น้ำ และป่า (7) เพิ่มความหลากหลายให้กับพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิตทั้งพืชและสัตว์ ที่สำคัญยังช่วยชุมชนได้ ทั้งนี้ การดำเนินการพัฒนาสู่ระดับก้าวหน้า ในระยะที่ 2 มีแผนดำเนินการส่งเสริมในระดับชุมชนให้รวมตัวกันจัดตั้งกลุ่มเป็นกลุ่มอาชีพเพื่อสร้างวิสาหกิจชุมชน ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการสร้าง ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และสนับสนุนกระบวนการผลิต ด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนให้วิสาหกิจชุมชนสามารถพัฒนาระดับมุ่งไปสู่การจัดตั้งบริษัทวิสาหกิจเพื่อสังคมในระดับตำบล เพื่อพัฒนาศักยภาพการเพิ่มผลผลิตต่างๆ ที่ได้จากในพื้นที่ดำเนินการ เพิ่มมูลค่าด้วยการแปรรูป ขยายตลาดการท่องเที่ยวชุมชน ฯลฯ และสร้างงานวิจัยชุมชนเพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์หรือค้นหาลักษณะเด่นของชุมชน การสร้างนวัตกรรมที่เหมาะสมกับภูมิสังคมของชุมชน สร้างการจัดการความรู้ในมิติการพึ่งตนเองด้านครู คลัง ช่าง หมอ ของชุมชน ร่วมกับสถาบันการศึกษาในพื้นที่ชุมชนทั่วประเทศ ให้ได้ผลการดำเนินงานที่สามารถนำไปต่อยอดให้กับวิสาหกิจชุมชน ในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน การเพิ่มมูลค่าผลผลิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากของชุมชน รวมทั้งสร้างการสื่อสารสังคมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมในระดับชุมชนระดับตำบล ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ระดับประเทศ และระดับนานาชาติ เรื่อง การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy: SEP) ในรูปแบบการทำงานตามศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิตของประชาชนให้บรรลุตามเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) (SEP for SDGs) ในรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ ที่เข้าถึงคนได้ทุกระดับและทุกวัย ผ่านการดำเนินงานโครงการในทุกพื้นที่เพื่อสื่อสารวิธีการแก้ไขวิกฤตตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยการสร้างตัวอย่างความสำเร็จที่เริ่มต้นจากการพัฒนาคนให้โลกได้รับรู้อย่างแพร่หลาย ซึ่งการขับเคลื่อนตามกระบวนการทั้ง 2 ระยะจะเป็นการ (8) เตรียมความพร้อมให้ชุมชนมีความสามารถในการพึ่งตนเองในเรื่องของน้ำ อาหาร และพลังงานทดแทนสร้างภูมิคุ้มกันชุมชนต่อสภาพปัจจุบันที่โลกกำลังเผชิญกับวิกฤตความเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติธรรมชาติอย่างรุนแรง วิกฤตทางด้านโรคระบาด วิกฤตทางด้านความอดอยาก และวิกฤตความขัดแย้งของสงครามเศรษฐกิจหรือสงครามรูปแบบต่างๆ ในอนาคต เพื่อให้การดำเนินงานขับเคลื่อนไปตามกระบวนการ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุบลราชธานี จึงได้ดำเนินการจัดกิจกรรมที่ 4 กระตุ้นการบริโภคภาคครัวเรือนและเอกชน ผ่านกิจกรรมการพัฒนาและสนับสนุนพื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life : HLM) ระดับครัวเรือน โดยดำเนินการระดับอำเภอ

## 2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประยุกต์สู่การปฏิบัติในรูปแบบ โคก หนอง นา โมเดล

2.2 เพื่อพัฒนาพื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบ “โคก หนอง นา โมเดล” ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับตำบล และระดับครัวเรือน

2.3 เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชนผ่านการสร้างงานสร้างรายได้ ให้แก่เกษตรกร แรงงานและบัณฑิตจบใหม่ กลุ่มแรงงานที่อพยพกลับท้องถิ่นและชุมชน ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)

## 3. กลุ่มเป้าหมาย

3.1 ครัวเรือนพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต ครัวเรือนละ จำนวน 3,892 คน

3.2 ประชาชนในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียงพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต

3.3 เกษตรกร บัณฑิตจบใหม่ ผู้ว่างงาน กลุ่มแรงงานที่อพยพกลับท้องถิ่นและชุมชนผู้เข้าร่วมการจ้างงานสร้างรายได้ ในกิจกรรมที่ 3

## 4. ขั้นตอน/วิธีการดำเนินงาน

4.1 สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ ที่ไม่ใช่ครุภัณฑ์ สำหรับฝึกปฏิบัติแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในแปลงของครัวเรือน เช่น ปุ๋ย พางข้าว แกลบ จอบ เสียม กล้าไม้ พันธุ์ไม้ เป็นต้น

4.2 สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ร่วมกับครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life : HLM) ระดับครัวเรือน ผู้เข้าร่วมการจ้างงานสร้างรายได้ และประชาชนในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียงพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตจัดกิจกรรมรวมกลุ่มกันพัฒนาพื้นที่แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในรูปแบบการแลกเปลี่ยนแรงงาน การเอามื้อสามัคคี ร่วมกันในแปลงของครัวเรือนพื้นที่ละ 3 ครั้ง ๆ ละไม่น้อยกว่า 20 คน โดยมีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ที่ไม่ใช่ครุภัณฑ์ สำหรับฝึกปฏิบัติแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในแปลงของครัวเรือน เช่น ปุ๋ย พางข้าว แกลบ จอบ เสียม กล้าไม้ พันธุ์ไม้ เป็นต้น

4.3 สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสรุปรายงานผลการดำเนินงาน

## 5. ระยะเวลาดำเนินการ ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม 2564 (รวม 4 เดือน)

## 6. สถานที่ดำเนินการ

ดำเนินการระดับอำเภอ พื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life : HLM) ระดับครัวเรือน 3,892 แปลง

## 7. งบประมาณ 77,840,000 บาท (เจ็ดสิบล้านแปดแสนสี่หมื่นบาทถ้วน)

## 8. ผลที่คาดว่าจะได้รับผลที่คาดว่าจะได้รับ

8.1 ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life: HLM) ระดับครัวเรือน เกิดการถ่ายทอดความรู้ การแลกเปลี่ยนความรู้ความเชี่ยวชาญจากบุคคลสู่บุคคลผ่านการจัดกิจกรรมรวมกลุ่มกันพัฒนาพื้นที่

8.2 เกิดความรักความสามัคคี การช่วยเหลือเกื้อกูลกันในชุมชน ผ่านการจัดกิจกรรมรวมกลุ่มกันพัฒนาพื้นที่

9. ตัวชี้วัด : ครีวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life : HLM) ระดับครัวเรือน จำนวน 3,892 ครัวเรือน ได้รับการฝึกทักษะปฏิบัติทางหลักกิจกรรมธรรมชาติ ผ่านการจัดกิจกรรมรวมกลุ่มกันพัฒนาพื้นที่

ผู้เสนอโครงการ พัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” จังหวัดอุบลราชธานี กิจกรรมที่ 4 กระตุ้นการบริโภคภาคครัวเรือนและเอกชน ผ่านกิจกรรมการพัฒนาและสนับสนุนพื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life : HLM) ระดับครัวเรือน

ลงชื่อ

(นายคมกริช ชินชนะ)

พัฒนาการจังหวัดอุบลราชธานี

ผู้เห็นชอบโครงการ พัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” จังหวัดอุบลราชธานี กิจกรรมที่ 4 กระตุ้นการบริโภคภาคครัวเรือนและเอกชน ผ่าน กิจกรรมการพัฒนาและสนับสนุนพื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life : HLM) ระดับครัวเรือน

ลงชื่อ

( นายสุกษิษย์ กอเจริญยศ )

ตำแหน่งรองผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี

ผู้อนุมัติโครงการ พัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” จังหวัดอุบลราชธานี กิจกรรมที่ 4 กระตุ้นการบริโภคภาคครัวเรือนและเอกชน ผ่าน กิจกรรมการพัฒนาและสนับสนุนพื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life : HLM) ระดับครัวเรือน

ลงชื่อ

( นายสฤษดิ์ วิฑูรย์ )

ตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี

ทะเบียนการจัดสรรงบประมาณตามโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต  
ตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ "โคก หนอง นา โมเดล"  
พื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบ ระดับครัวเรือน ขนาด 1 ไร่ และ 3 ไร่ จังหวัดอุบลราชธานี

พื้นที่เป้าหมายดำเนินโครงการ					กิจกรรมที่ 4 กระตุ้นการบริโภคภาคครัวเรือนและเอกชน (HLM) ระดับครัวเรือน	
					ดำเนินการระดับอำเภอ	
					เดือน พ.ย.2563-พ.ค.2564 (3 ครั้ง/แปลง)	
ที่	อำเภอ	ตำบล	1 ไร่	3 ไร่	แปลง	งบประมาณ
1	กุดข้าวปุ้น	5	5	5	10	200,000
2	เขมราฐ	7	1	22	23	460,000
3	เขื่องใน	14	21	30	51	1,020,000
4	โขงเจียม	4	18	-	18	360,000
5	ดอนมดแดง	1	-	2	2	40,000
6	เดชอุดม	16	328	473	801	16,020,000
7	ตระการพืชผล	23	560	617	1,177	23,540,000
8	ตาลชุม	3	19	-	19	380,000
9	ทุ่งศรีอุดม	4	44	56	100	2,000,000
10	นาจะหลวย	6	16	16	32	640,000
11	นาตาล	4	82	38	120	2,400,000
12	นาเยี่ย	3	1	24	25	500,000
13	น้ำขุ่น	4	86	201	287	5,740,000
14	น้ำยืน	7	9	8	17	340,000
15	บุญศรี	4	63	125	188	3,760,000
16	พิบูลมังสาหาร	13	43	53	96	1,920,000
17	โพธิ์ไทร	6	8	38	46	920,000
18	ม่วงสามสิบ	14	184	223	407	8,140,000
19	เมืองอุบลราชธานี	12	13	33	46	920,000
20	วารินชำราบ	5	-	5	5	100,000
21	ศรีเมืองใหม่	7	1	10	11	220,000
22	สว่างวีระวงศ์	4	68	51	119	2,380,000
23	สำโรง	2	-	1	1	20,000
24	สิรินธร	6	107	168	275	5,500,000
25	เหล่าเสือโก้ก	3	4	12	16	320,000
<b>รวม</b>		<b>177</b>	<b>1,681</b>	<b>2,211</b>	<b>3,892</b>	<b>77,840,000</b>

แหล่งงบประมาณ : เงินกู้เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจของสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

เลขที่โครงการ

๑๕๒ / 2564

ชื่อโครงการ

โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่

ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” จังหวัดอุบลราชธานี

กิจกรรมที่ 5

บูรณาการร่วมพัฒนาพื้นที่ระดับตำบล

หน่วยงานรับผิดชอบ

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุบลราชธานี /สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ

## 1. หลักการและเหตุผล

สถานการณ์ของประเทศไทยในปัจจุบัน ต้องเผชิญกับผลกระทบจากวิกฤตการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งส่งผลกระทบต่อถึงวิกฤตทางด้านเศรษฐกิจ ด้านการสาธารณสุขด้านการคมนาคมและอื่น ๆ ส่งผลให้เกิดวิกฤตทางสังคมขนาดหนักไปทั่วทั้งโลก จากรายงานของ McKinsey & Company (March 26, 2020) จะส่งผลให้โลกมีผลผลิต (Productivity) ลดลงถึง 30% นั้นหมายถึงโลกจะขาดอาหารและเศรษฐกิจจะมีการเติบโตลดลง - 1.5% ของ World GDP อีกทั้งวิกฤตด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งเรื่องภัยแล้งและน้ำท่วมที่คาดว่าจะมีความรุนแรงขึ้นทั้งในเชิงความผันผวน ความถี่ และขอบเขตที่กว้างมากขึ้น ซึ่งจะสร้างความเสียหายต่อชีวิตและโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นทำให้เศรษฐกิจฐานราก (Local Economy) ของประเทศเกิดความเสียหายเพิ่มปัญหาความยากจน และความเหลื่อมล้ำทางสังคม ตลอดจนระบบการผลิตทางการเกษตรที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกับความมั่นคงด้านอาหารและน้ำ ขณะที่ระบบนิเวศต่าง ๆ มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง และมีแนวโน้มที่จะสูญเสียความสามารถในการรองรับความต้องการมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทางออกของประเทศไทยในการรอดพ้นวิกฤตและเกิดการพัฒนายั่งยืน ได้ถูกกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580 และนโยบายรัฐบาลที่จะสืบสาน รักษา ต่อยอด และพัฒนาประเทศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร กระทรวงมหาดไทย มอบหมายให้กรมการพัฒนาชุมชน น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลัก ในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน เน้นประชาชนเป็นศูนย์กลาง โดยการพัฒนาคนให้พึ่งตนเอง มีความเป็นเจ้าของและบริหารจัดการโดยชุมชน พัฒนาหมู่บ้านหรือชุมชนให้มีวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงและเป็นสังคม “อยู่เย็นเป็นสุข” ทั้งนี้ กรมการพัฒนาชุมชน ร่วมกับมูลนิธิสิริกรรมธรรมชาติ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และภาคีเครือข่ายภาคส่วนต่าง ๆ ทั้ง 7 ภาคี ได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงลงสู่การปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอน ตามกลไกการขับเคลื่อนสืบสานศาสตร์พระราชาเพื่อการปฏิรูปประเทศ โดยใช้หมู่บ้านเป็นฐานของการพัฒนา มุ่งสร้างภูมิคุ้มกันให้ทุกครัวเรือน และพัฒนาคนให้มีความรู้และปรับตัวให้สามารถดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข มีอาชีพ สร้างรายได้ ท่ามกลางวิกฤตโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ด้วยการจัดทำโครงการที่ประยุกต์การใช้ศาสตร์พระราชาและน้อมนำเอาแนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริกว่า 40 ทฤษฎีที่ทรงพระราชทานไว้ให้ในการแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมมาประยุกต์กับแนวคิดการพัฒนาพื้นที่และการออกแบบเชิงภูมิสังคมไทย เพื่อการพึ่งตนเองและรองรับภัยพิบัติ ในรูปแบบ “โคก หนอง นา โมเดล” สร้างการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้เหมาะสมกับหมู่บ้านในภูมิสังคมต่าง ๆ ผ่านการทำงานในรูปแบบการจ้างงานและการร่วมกัน ลงแรงด้วยการสนับสนุนวัสดุพื้นฐานและงบประมาณ และบูรณาการการทำงานจากภาคีภาคส่วนต่างๆ เพื่อสร้างงานสร้างรายได้ให้กับครัวเรือนและชุมชนที่เข้าร่วมโครงการในระดับพื้นฐาน ดำเนินการสร้างของจังหวัดอุบลราชธานี (1) พื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Community Lab Model for quality of life : CLM) ระดับตำบล จำนวน 177 ตำบล แยกเป็น ขนาดพื้นที่ 10 ไร่ จำนวน 1 พื้นที่ และพื้นที่ 15 ไร่ จำนวน 68 พื้นที่

/รวมพื้นที่...

รวมพื้นที่ไม่น้อยกว่า 1,030 ไร่ และให้การสนับสนุนเพื่อพัฒนา (2) พื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life : HLM) ระดับครัวเรือน จำนวนทั้งสิ้น 3,892 ครัวเรือน ขนาดพื้นที่ไม่เกิน 3 ไร่/ครัวเรือน รวมพื้นที่ไม่เกิน 8,314 ไร่ และ (3) บูรณาการร่วมพัฒนาพื้นที่ระดับตำบล เพื่อการบริหารจัดการน้ำขั้นพื้นฐานที่เหมาะสมกับภูมิสังคมตามแนวพระราชดำริ 10 วิธี เชื่อมโยงกับพื้นที่ปฏิบัติการโครงการฯ จากนั้นพัฒนาสู่ระดับก้าวหน้า โดยการดำเนินการส่งเสริมการสร้างมาตรฐานผลผลิต การแปรรูปและการตลาดตามมาตรฐานอินทรีย์วิถีไทย และยกระดับชุมชนทั้ง 68 ตำบล ให้สามารถ (1) แก้ไขวิกฤตด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศ (2) เสริมสร้างความสามัคคีและสร้างเสริมสุขภาพให้แข็งแรงผ่านการทำกิจกรรมพัฒนาพื้นที่ร่วมกัน (3) สร้างระบบเกษตรกรรมยั่งยืนที่ผลิตอาหารปลอดภัยจากสารเคมีและผลิตสมุนไพรต่าง ๆ เพื่อยกระดับอาหารให้เป็นยาที่สามารถสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคต่างๆ อีกทั้งยัง (4) เพิ่มการจัดการให้กักเก็บน้ำฝนที่ตกในพื้นที่ได้เพียงพอต่อการเพาะปลูกและการดำรงชีวิตช่วยแก้ปัญหาภัยแล้งและน้ำท่วม (5) เพิ่มพื้นที่ป่าที่ช่วยฟอกอากาศที่บริสุทธิ์และช่วยกักเก็บคาร์บอนในชั้นบรรยากาศลดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 (6) เก็บรักษาและฟื้นฟูหน้าดินด้วยการเก็บตะกอนดินในพื้นที่ ช่วยสร้างความสมดุลของระบบนิเวศในดิน น้ำ และป่า (7) เพิ่มความหลากหลายให้กับพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิตทั้งพืชและสัตว์ ที่สำคัญยังช่วยชุมชนได้ทั้งนี้ การดำเนินการพัฒนาสู่ระดับก้าวหน้า ในระยะที่ 2 มีแผนดำเนินการส่งเสริมในระดับชุมชนให้รวมตัวกันจัดตั้งกลุ่มเป็นกลุ่มอาชีพเพื่อสร้างวิสาหกิจชุมชน ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการสร้าง ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และสนับสนุนกระบวนการผลิต ด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนให้วิสาหกิจชุมชนสามารถพัฒนาระดับมุ่งไปสู่การจัดตั้งบริษัทวิสาหกิจเพื่อสังคมในระดับตำบล เพื่อพัฒนาศักยภาพการเพิ่มผลผลิตต่างๆ ที่ได้จากในพื้นที่ดำเนินการเพิ่มมูลค่าด้วยการแปรรูป ขยายตลาดการท่องเที่ยวชุมชนฯฯ และสร้างงานวิจัยชุมชนเพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์หรือค้นหาอัตลักษณ์ของชุมชน การสร้างนวัตกรรมที่เหมาะสมกับภูมิสังคมของชุมชน สร้างการจัดการความรู้ในมิติการพึ่งตนเองด้านครู คลัง ช่าง หมอ ของชุมชน ร่วมกับสถาบันการศึกษาในพื้นที่ชุมชนทั่วประเทศ ให้ได้ผลการดำเนินงานที่สามารถนำไปต่อยอดให้กับวิสาหกิจชุมชนในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน การเพิ่มมูลค่าผลผลิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากของชุมชน รวมทั้งสร้างการสื่อสารสังคมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมในระดับชุมชนระดับตำบล ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ระดับประเทศ และระดับนานาชาติ เรื่อง การรื้อฟื้นหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy: SEP) ในรูปแบบการทำงานตามศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิตของประชาชนให้บรรลุตามเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) (SEP for SDGs) ในรูปแบบและวิธีการต่างๆ ที่เข้าถึงคนได้ทุกระดับและทุกวัย ผ่านการดำเนินงานโครงการในทุกพื้นที่เพื่อสื่อสารวิธีการแก้ไขวิกฤตตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยการสร้างตัวอย่างความสำเร็จที่เริ่มต้นจากการพัฒนาคนให้โลกได้รับรู้อย่างแพร่หลาย ซึ่งการขับเคลื่อนตามกระบวนการทั้ง 2 ระยะจะเป็นการ (8) เตรียมความพร้อมให้ชุมชนมีความสามารถในการพึ่งตนเองในเรื่องของน้ำ อาหาร และพลังงานทดแทนสร้างภูมิคุ้มกันชุมชนต่อสภาพปัจจุบันที่โลกกำลังเผชิญกับวิกฤตความเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติธรรมชาติอย่างรุนแรง วิกฤตทางด้านโรคระบาด วิกฤตทางด้านความอดอยาก และวิกฤตความขัดแย้งของสงครามเศรษฐกิจหรือสงครามรูปแบบต่างๆ ในอนาคต เพื่อให้การดำเนินงานขับเคลื่อนไปตามกระบวนการ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุบลราชธานี จึงได้ดำเนินการจัดกิจกรรมที่ 5 บูรณาการร่วมพัฒนาพื้นที่ระดับตำบล โดยดำเนินการระดับอำเภอ

## 2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประยุกต์สู่การปฏิบัติในรูปแบบ โคก หนอง นา โมเดล

2.2 เพื่อพัฒนาพื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบ “โคก หนอง นา โมเดล” ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับตำบล และระดับครัวเรือน

## 3. กลุ่มเป้าหมาย

ครัวเรือนพื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต รวม 68 คน

## 4. ขั้นตอน/วิธีการดำเนินงาน

4.1 สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ แต่งตั้งคณะทำงานประสาน 7 ภาควิชาระดับตำบล ประกอบด้วย ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาชน ภาคประชาสังคม ภาคศาสนา และภาคสื่อมวลชน เพื่อเป็นคณะทำงานสนับสนุน และประเมินความพร้อมของพื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Community Lab Model for quality of life : CLM) ระดับตำบล

1) คณะทำงานประสาน 7 ภาควิชา จัดเวทีประชาคมระดับตำบลเพื่อประเมินความพร้อมของการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบตามแบบที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด และจัดทำแผนการจัดการพื้นที่ต้นแบบ โดยมีกลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย ครัวเรือนพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต แกนนำชุมชน หรือบุคคล กลุ่มองค์กร ที่มีความสนใจในการนำแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” ไปปฏิบัติ

2) รายงานหลักฐานการประเมินผลความพร้อมพื้นที่ต้นแบบและแผนการจัดการพื้นที่ต้นแบบให้จังหวัด เพื่อพิจารณาผลการประเมินความพร้อมพื้นที่ต้นแบบและแผนการจัดการพื้นที่ต้นแบบและจังหวัดรายงานกรมการพัฒนาชุมชนทราบ ภายในเดือนธันวาคม 2563

3) กรมการพัฒนาชุมชน พิจารณาแผนการจัดการพื้นที่ต้นแบบและจัดซื้อครุภัณฑ์สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล”

4.2 สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ สนับสนุนให้ครัวเรือนพื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้เข้าร่วมการจ้างงานสร้างรายได้ และแรงงานจิตอาสาชุมชน สร้างฐานเรียนรู้ เพื่อการพึ่งตนเอง จำนวน 9 ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย ฐานกลสิกรรมธรรมชาติ ฐานคนรักขนำ ฐานคนรักแม่ธรณี ฐานคนรักแม่โพสพ ฐานคนติดดิน ฐานคนมีไฟ ฐานคนเอาถ่าน ฐานหัวคันทองคำ ฐานคนหัวเห็ด ดังนี้

### กิจกรรมที่ 1 ฝึกอบรมการความร่วมมือในการพัฒนาพื้นที่ระดับตำบล ดำเนินการ ดังนี้

1) อำเภอจัดทำรายละเอียดรายการวัสดุ อุปกรณ์ และจัดซื้อสำหรับนำมาใช้ประกอบการสาธิตและฝึกปฏิบัติในการสร้างฐานการเรียนรู้ จำนวน 9 ฐานการเรียนรู้ งบประมาณตามวงเงินที่กำหนด ดังนี้

- (1) ฐานการเรียนรู้กลสิกรรมธรรมชาติ ตำบลละ 1 ฐาน รวม 68 ฐาน
- (2) ฐานการเรียนรู้คนหัวเห็ด ตำบลละ 1 ฐาน รวม 68 ฐาน
- (3) ฐานการเรียนรู้คนเอาถ่าน ตำบลละ 1 ฐาน รวม 68 ฐาน
- (4) ฐานการเรียนรู้คนรักแม่ธรณี ตำบลละ 1 ฐาน รวม 68 ฐาน
- (5) ฐานการเรียนรู้คนติดดิน ตำบลละ 1 ฐาน รวม 68 ฐาน
- (6) ฐานการเรียนรู้คนรักขนำ ตำบลละ 1 ฐาน รวม 68 ฐาน
- (7) ฐานการเรียนรู้คนรักแม่โพสพ ตำบลละ 1 ฐาน รวม 68 ฐาน
- (8) ฐานการเรียนรู้คนมีไฟ ตำบลละ 1 ฐาน รวม 68 ฐาน
- (9) ฐานการเรียนรู้หัวคันทองคำ ตำบลละ 1 ฐาน รวม 68 ฐาน

ทั้งนี้ อำเภอฟิจรณาจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ตามหลักกิจกรรมธรรมชาติที่มีอยู่ในชุมชนท้องถิ่นเพื่อใช้ในการสาธิตการสร้างฐานการเรียนรู้ เช่น ไม้ ต้นไม้ ใบจาก ใบตองตึง ใบหญ้าคา หญ้าแฝก เป็นต้น

2) อำเภोजัดกิจกรรมฝึกอบรมโดยใช้แนวทางเอามือสามัคคีและเชิญปราชญ์ชุมชนที่มีองค์ความรู้มาทำการสาธิตและฝึกปฏิบัติในการสร้างฐานการเรียนรู้(เป็นจุดแสดงองค์ความรู้) ให้กับกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีทักษะและนำไปปรับใช้ในครัวเรือน

3) อำเภอลดบทเรียนองค์ความรู้ที่เกิดจากการจัดกิจกรรมฝึกอบรมการร่วมความร่วมมือในการพัฒนาพื้นที่ระดับตำบลเพื่อเป็นข้อมูลในการถ่ายทอดให้กลุ่มเป้าหมายที่มีความสนใจเข้ามาเรียนรู้สามารถนำไปปรับใช้ในครัวเรือน

### กิจกรรมที่ 2 สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์สาธิตสำหรับประจำฐานเพื่อการเรียนรู้

1) อำเภोजัดทำรายละเอียดรายการวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อสนับสนุนการสาธิตและฝึกปฏิบัติสำหรับประจำฐานเพื่อการเรียนรู้ ตำบลละ 9 ฐาน ดังนี้

(1) ฐานการเรียนรู้กิจกรรมธรรมชาติ (เอามือสามัคคี) จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ ที่เป็นเครื่องมือฝึกปฏิบัติการเอามือสามัคคี เช่น ถูมือผ้า เชือกมัดฟาง ไม้ปัก ฟางข้าว บัวรดน้ำ ถังน้ำ จอบ เสียม บุ้งกี เป็นต้น โดยคำนึงถึงจำนวนที่เหมาะสมเพียงพอต่อการนำไปใช้ฝึกปฏิบัติจริงแล้วเกิดประสิทธิภาพ

(2) ฐานการเรียนรู้คนหัวเห็ด จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการสาธิตเพาะเห็ด เช่น อาหารเพาะ ขี้เลื่อย หัวเชื้อเห็ด ถูพลาสติกทนร้อน ฝ้ายหรือสำลี รำละเอียด ปูนขาว ดิเกลือ เป็นต้น

(3) ฐานการเรียนรู้คนเอาถ่าน จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการสาธิตการเผาถ่าน การทำน้ำส้มควันไม้ เช่น ถัง 200 ลิตร ดินหรือดินเหนียว และทราย ขี้เถ้าหรือปูนซีเมนต์ ไม้ไผ่ เลื่อย เป็นต้น

(4) ฐานการเรียนรู้คนรักแม่ธรณี จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการสาธิตการทำปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ เช่น สารอินทรีย์บำรุงพืช สมุนไพรป้องกันและกำจัดแมลง ศัตรูพืช ถังพลาสติกพร้อมฝาปิด ขนาด 120 ลิตร กระจอบ มูลสัตว์ น้ำตาลทรายแดง แกลบดิบ รำอ่อน เป็นต้น

(5) ฐานการเรียนรู้คนติดดิน จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการสาธิตการทำก้อนดิน สำหรับสร้างที่อยู่อาศัย เช่น ดินเหนียว บล็อกสำหรับทำก้อนดิน แกลบดิบ กระบะผสมปูน เป็นต้น

(6) ฐานการเรียนรู้คนรักน้ำ จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการและอนุรักษ์น้ำ เช่น ไม้ไผ่ เชือกมัดฟาง แฝก กากน้ำตาล น้ำหมักชีวภาพ รำละเอียด ดินทราย เป็นต้น

(7) ฐานการเรียนรู้คนรักแม่โพสพ จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการสาธิตทำนาชีวภาพ เช่น พืชคลุมดิน พันธุ์ข้าว (พิจารณาจากพันธุ์ข้าวพื้นเมือง) สารอินทรีย์บำรุงพืช สมุนไพรป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช เป็นต้น

(8) ฐานการเรียนรู้คนมีไฟ จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการสาธิตการผลิตพลังงานชีวภาพ เช่น ถังสำหรับหมักก๊าซ เป็นถังพลาสติกขนาด 200 ลิตร ถังสำหรับเก็บแก๊ส (ถังหงาย) เป็นถังขนาด 200 ลิตร ถังสำหรับเก็บแก๊ส (ถังคว่ำ) เป็นถังขนาด 120 ลิตร สายยาง ท่อ PVC มูลสัตว์ เป็นต้น

(9) ฐานการเรียนรู้หัวคันทาทองคำ จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการสาธิตการใช้พื้นที่หัวคันทา เช่น สารอินทรีย์บำรุงพืช เมล็ดพันธุ์พืช พันธุ์พืช ฟางข้าว เป็นต้น

2) กรมการพัฒนาชุมชนจัดส่งครุภัณฑ์ให้กับจังหวัดเพื่อดำเนินการตามระเบียบราชการและจัดทำรายละเอียดให้พื้นที่ต้นแบบยืมใช้ครุภัณฑ์ตามระเบียบราชการ

/3) อำเภอก...

3) อำเภอร่วมกับคณะทำงานประสาน 7 ภาควิชา ติดตามประเมินผล จัดการความรู้ชุมชน สื่อสารสู่สังคมและรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ "โคก หนอง นา โมเดล" ให้จังหวัดทราบ

4) จังหวัดสรุปผลการดำเนินงานพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ "โคก หนอง นา โมเดล" รายงานกรมการพัฒนาชุมชนทราบ

3. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ สนับสนุนผู้เข้าร่วมการจ้างงานสร้างรายได้ ดำเนินการ ดังนี้

3.1 ทำงานตามหลักกิจกรรมธรรมชาติในพื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต

3.2 พัฒนารูปร่างการเรียนรู้เพื่อการพึ่งตนเอง และจัดทำสื่อเรียนรู้ประจำฐาน

3.3 เป็นวิทยากรประจำฐานการเรียนรู้เพื่อการพึ่งตนเอง ให้ความรู้แก่ผู้สนใจ ส่งเสริมการเรียนรู้ พาทำ ปฏิบัติจริง จัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันบนสถานการณ์จริง

3.4 สนับสนุนองค์ความรู้ แนะนำ ส่งเสริมครัวเรือนพื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการพัฒนาพื้นที่แปลงต้นแบบ และเป็นวิทยากรฐานเรียนรู้ ครัวพาทำ

4. กรมการพัฒนาชุมชน สนับสนุนครุภัณฑ์ เพื่อพัฒนาระดับการแปรรูปผลผลิตด้วยนวัตกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับการพัฒนาเพื่อสร้างมาตรฐานให้ผลผลิตในพื้นที่ เชื่อมโยงพื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Community Lab Model for quality of life : CLM) ระดับตำบล กับพื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life : HLM) ระดับครัวเรือน ที่อยู่โดยรอบเพื่อเป็นฐานการเรียนรู้ ฐานการผลิตวัสดุพื้นฐานที่ต้องการใช้ในการพัฒนาพื้นที่

5. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสรุปรายงานผลการดำเนินงาน

## 5. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนมกราคม 2563 – พฤษภาคม 2564 (รวม 5 เดือน)

## 6. สถานที่ดำเนินการ

พื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Community Lab Model for quality of life : CLM) จำนวน 68 ตำบล

## 7. งบประมาณ

60,180,000 บาท (หกสิบล้านหนึ่งแสนแปดหมื่นบาทถ้วน)

## 8. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

8.1 พื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Community Lab Model for quality) มีฐานเรียนรู้เพื่อการพึ่งตนเอง เป็นเครื่องมือในการสร้างการเรียนรู้

8.2 กลุ่มเป้าหมายเกิดทักษะในการบูรณาการความร่วมมือในรูปแบบพหุภาคี

8.3 กลุ่มเป้าหมายเกิดทักษะในการบริหารจัดการพื้นที่สำหรับพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ "โคก หนอง นา โมเดล" ได้อย่างเหมาะสม

## 9. ตัวชี้วัด

9.1 พื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Community Lab Model for quality : CLM) จำนวน 68 แห่ง มีฐานเรียนรู้ในพื้นที่อย่างน้อย 9 ฐาน

9.2 ร้อยละ 80 ของกลุ่มเป้าหมายมีทักษะในการบริหารจัดการพื้นที่สำหรับพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” ได้อย่างเหมาะสม

9.3 เกิดพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล”

ผู้เสนอโครงการ พัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” จังหวัดอุบลราชธานี กิจกรรมที่ 5 บูรณาการร่วมพัฒนาพื้นที่ระดับตำบล.....

ลงชื่อ



( นายคมกริช ชินชนะ )

พัฒนาการจังหวัดอุบลราชธานี

ผู้เห็นชอบโครงการ พัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” จังหวัดอุบลราชธานี กิจกรรมที่ 5 บูรณาการร่วมพัฒนาพื้นที่ระดับตำบล.....

ลงชื่อ

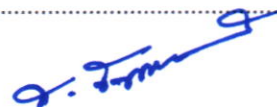


( นายศุภศิษย์ กอเจริญยศ )

ตำแหน่งรองผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี

ผู้อนุมัติโครงการ พัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” จังหวัดอุบลราชธานี กิจกรรมที่ 5 บูรณาการร่วมพัฒนาพื้นที่ระดับตำบล.....

ลงชื่อ



( นายสฤษดิ์ วิฑูรย์ )

ตำแหน่ง ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี

ทะเบียนการจัดสรรงบประมาณตามโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ "โคก หนอง นา โมเดล"

พื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบ ขนาดไม่น้อยกว่า 15 ไร่/ตำบล จังหวัดอุบลราชธานี

พื้นที่เป้าหมายดำเนินโครงการ				กิจกรรมที่ 5 บูรณาการร่วมพัฒนาพื้นที่ระดับตำบล				รวมงบประมาณ
				ระดับอำเภอ				
				ดำเนินการเดือนพ.ย.-ธ.ค.2563				
				CLM - ค่าวัดศุประจำฐานการเรียนรู้		CLM - ค่าวัดศุในการสร้างฐานการเรียนรู้		
ที่	อำเภอ	10 ไร่	15 ไร่	แปลง	งบประมาณ	แปลง	งบประมาณ	
1	กุดข้าวปุ้น			-	-	-	-	-
2	เขมราฐ	1	3	4	720,000	4	2,820,000	3,540,000
3	เซียงโน		3	3	540,000	3	2,115,000	2,655,000
4	โขงเจียม			-	-	-	-	-
5	ดอนมดแดง			-	-	-	-	-
6	เดชอุดม		7	7	1,260,000	7	4,935,000	6,195,000
7	ตระการพืชผล		13	13	2,340,000	13	9,165,000	11,505,000
8	ตาลชุม		2	2	360,000	2	1,410,000	1,770,000
9	ทุ่งศรีอุดม		4	4	720,000	4	2,820,000	3,540,000
10	นาจะหลวย		2	2	360,000	2	1,410,000	1,770,000
11	นาตาล		3	3	540,000	3	2,115,000	2,655,000
12	นาเยีย		3	3	540,000	3	2,115,000	2,655,000
13	น้ำขุ่น		3	3	540,000	3	2,115,000	2,655,000
14	น้ำยืน		6	6	1,080,000	6	4,230,000	5,310,000
15	บุณฑริก		1	1	180,000	1	705,000	885,000
16	พิบูลมังสาหาร		2	2	360,000	2	1,410,000	1,770,000
17	โพธิ์ไทร		3	3	540,000	3	2,115,000	2,655,000
18	ม่วงสามสิบ		5	5	900,000	5	3,525,000	4,425,000
19	เมืองอุบลราชธานี		1	1	180,000	1	705,000	885,000
20	วารินชำราบ			-	-	-	-	-
21	ศรีเมืองใหม่		1	1	180,000	1	705,000	885,000
22	สว่างวีระวงศ์		2	2	360,000	2	1,410,000	1,770,000
23	สำโรง		2	2	360,000	2	1,410,000	1,770,000
24	สิรินธร		1	1	180,000	1	705,000	885,000
25	เหล่าเสือโก้ก			-	-	-	-	-
รวม		1	67	68	12,240,000	68	47,940,000	60,180,000